

Tárgy: büntetőeljárás (hivatali visszaélés)

**Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa**

Ügyszám: **2014.F.231/32.**
(2014.V.205.)

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa **dr. [...]** volt budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a **2022. február 7.** napján megtartott nem nyilvános tárgyaláson, zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi

határozatot:

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont volt ügyvéd **1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget** követett el, ezért

k i z á r á s

fegyelmi büntetéssel sújtja, melynek **időtartama 5 (öt) év.**

A fegyelmi tanács kötelezi az eljárás alá vont volt ügyvédet arra, hogy 60.000 Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg.

Indokolás:

A fegyelmi tanács a lefolytatott bizonyítás, valamint a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiakat állapította meg.

Az előzetes vizsgálat:

A jelen ügyben az eljárás alá vont ügyvéd ellen a [...] Ügyészség 2014. április 23-án érkezett átirata alapján 2014. április 30-án rendelte el a fegyelmi jogkör akkori gyakorlója, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke az előzetes vizsgálatot. Az átiratban foglaltak szerint az eljárás alá vont ügyvédet az Ügyészség gyanúsítottként hallgatta ki 8 rb. hivatali visszaélés, 8 rb. haszonszerzés végett elkövetett bűnpártolás, 3 rb. üzletszerűen elkövetett befolyással üzérkedés büntette, valamint 1 rb. információs rendszer megsértésének vétsége miatt.

Az előzetes vizsgálati eljárás lezárásaként 2014. július 10-én a Kamara elnöke a fegyelmi eljárást elrendelte. A fegyelmi főmegbízott az összefoglaló jelentésben indítványozta a fegyelmi eljárás felfüggesztését az alapul fekvő büntető ügy jogerős befejezéséig, amely indítványnak a fegyelmi tanács a 2014. július 22-én kelt határozatával helyt adott és a fegyelmi eljárást felfüggesztette.

Az eljárás alá vont ügyvéd az eljárás felfüggesztése alatt eleget tett a jelentéstételi kötelezettségének, így – többek között – csatolta az ellene emelt vádat tartalmazó vádiratot, amely szerint a vádhatóság az eljárás alá vont ügyvédet 6 rb. hivatali visszaélés, 7 rb. hivatalos személy által hivatali eljárása során, hivatali kötelessége megszegésével elkövetett bűnpártolás büntetével és 13 rb. információs rendszer megsértésének vétségével mint felbujtót vádolta.

Az ügyben I. fokon eljáró Törvényszék a 2021. február 19-én kelt ítéletével az eljárás alá vont ügyvédet bűnösnek mondta ki 12 rb. felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében, ezért öt egy évi – végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre és összesen 100.000.-Ft pénzbüntetésre ítélte.

A fellebbezések folytán eljáró Ítéletőzvevény a 2021. október 22-én kelt ítéletével az I. fokú bíróság ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy az eljárás alá vont ügyvéd cselekményeit 1 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntetének minősítette, egyebekben az I. fokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú ítélettel a Törvényszék ítélete jogerőssé és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált. A büntetőeljárás jogerős befejezésére tekintettel a fegyelmi eljárás felfüggesztésének oka megszűnt, a fegyelmi tanács elnöke az eljárás folytatását rendelte el.

Tényállás:

A fegyelmi tanács a rendelkezésre álló iratok – alapvetően a büntetőbírószági ítéletek – alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Az eljárás alá vont ügyvéd a kamarai bejegyzését megelőzően a [...]nál dolgozott különböző vezető beosztásokban. Ügyvédi kamarai bejegyzését követően a [...]nál indult büntetőeljárásokban érintett személyek részére is végzett ügyvédi tevékenységet, amely részben jogi képviselő ellátásából, részben jogi tanácsadásból állt. A büntetőügyben érintett I. r. vádlottal, aki szintén a [...]nál dolgozott, gyerekkori barátok. Az I. r. vádlott hivatali feladataiból adódóan széleskörű hozzáféréssel rendelkezett a [...]nál rendszeresített elektronikus információs rendszerhez.

Az eljárás alá vont ügyvéd az ügyvédi tevékenység sikeres és eredményes ellátása miatt anyagilag is érdekelt volt abban, hogy a [...]nál folyamatban lévő büntetőeljárásokban érintett ügyfelei ügyeiben az adott büntetőeljárásról bűnügyi adatokat szerezzen meg, azokat megossza az ügyfeleivel, illetve felhasználja tanácsadásra, vagy egyéb megbízásból adódó munkája során.

Ennek érdekében több alkalommal felkereste az I. r. vádlottat, és rábírta arra, hogy 2013. március eleje és 2014. március vége közötti időben az eljárás alá vont ügyvéd "ügyfeleivel" kapcsolatos adatokat jogosulatlanul és törvényes ok nélkül a [...] informatikai rendszeréből lekérje. A vádlottak konspirált módon tartották a kapcsolatot. Az I. r. vádlott a jogosulatlanul megszerzett adatokat az eljárás alá vont ügyvéd részére kiszolgáltatta, aki azokat az ügyfelei büntetőügyeiben, az ügyfelei érdekében felhasználta, így az eljárás alá vont ügyvéd ügyfelei az adatok ismeretében a tervezett nyomozati cselekményekkel is tisztában voltak, ekként szükség esetén az érdemi védekezésüket is ehhez igazíthatták. Az I. r. vádlott és az eljárás alá vont ügyvéd hosszú idő óta együttműködött, az I. r. vádlott jogellenes módon, hivatali helyzetével visszaélve segítette az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédi tevékenységét, és a két vádlott mindezt jelentős anyagi haszonszerzés céljából tette. Az ítéleti megállapítás szerint a vádlottak jogellenes közreműködése nem csak a vádban szereplő 14 ügyet érinti, hanem annál jóval szélesebb kört, azonban a bíróság a vádhoz, a vádirati tényálláshoz kötve van, azt nem egészítheti ki valótlan okiratok készítésével, vagy vesztegetés elkövetésével.

A Törvényszék a 2021. február 19-én kihirdetett I. fokú ítéletében a megállapított tényállás és a bizonyítékok értékelése alapján az eljárás alá vont ügyvéd bűnösségét megállapította 12 rb. – ebből egy esetben folytatólagosan – felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében, ezért 1 év börtönbüntetésre, valamint 100 napi tétel – napi tételenként 1.000.-Ft – pénzbüntetésre ítélte, egyúttal a szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

Az ítélet elleni fellebbezések folytán eljáró Ítéletábrla, mint másodfokú bíróság ítéletével annyiban változtatta meg az I. fokú ítéletet, hogy egyes ítéleti tényállási pontokban írt cselekmények kapcsán nem látta megállapíthatónak az eljárás alá vont ügyvéd bűnösségét, így ezen tényállásokat mellőzve az eljárás alá vont ügyvéd cselekményét 1 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntetéként minősítette, egyebekben – így a kiszabott büntetésre és annak tartamára vonatkozó részében – az I. fokú ítéletet helybenhagyta.

Az ítéleti megállapítás szerint a cselekmények elkövetési ideje 2013. március eleje és 2014. március vége közötti időszak. Az eljárás alá vont ügyvédet 2012. július 18-án jegyezték be az alkalmazott ügyvédi, majd (2013. szeptember 3-tól) az ügyvédi névjegyzékbe.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

A megtartott fegyelmi tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. A büntetőeljárás jogerős befejezését követően folytatott fegyelmi eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos végindítványában az ítéleti tényállásnak megfelelően kérte megállapítani a tényállást, ez alapján az eljárás alá vont ügyvéd terhére – a jogerős büntetőbíróági döntésre tekintettel – egy rendbeli szándékos fegyelmi vétség elkövetését látta megállapíthatónak. A bíróság által kiszabott büntetés alapján kizárás kiszabását indítványozta azzal, hogy miután az elbíráláskori szabályok kedvezőbbek az eljárás alá vont ügyvédre nézve, ezért az Üttv. szerinti középértéket elérő vagy meghaladó mértékű kizárást szabjon ki a fegyelmi tanács.

Hivatkozott továbbá arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a cselekményeket az ügyvédi tevékenységével összefüggésben szándékosan követte el közel 1 éven keresztül. Enyhítő körülményként kérte figyelembe venni, hogy eddig még nem volt fegyelmi marasztalása az eljárás alá vont ügyvédnek, és hosszú ideig állt büntetőeljárás hatálya alatt, továbbá, hogy két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

A fegyelmi biztos indítványa alapos.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvénynek (Üttv.) a fegyelmi felelősség megítélése alapjául szolgáló anyagi jogi rendelkezései 2018. január 1. napján léptek hatályba, továbbá 2018. december 22-én hatályba lépett a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK Szabályzat (FESZ), melynek 1.4. pontja értelmében a fegyelmi felelősség elbírálására – jogszabály, vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – a fegyelmi vétség elkövetése idején hatályban lévő rendelkezéseket kell alkalmazni. A FESZ 42.2. pontja alapján pedig e szabályzat rendelkezéseit a 2019. január 1-jét követően megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni.

A FESZ 1.5. pontja értelmében, amennyiben az elbíráláskor hatályban lévő rendelkezések alapján a magatartás már nem minősül fegyelmi vétségnek, vagy enyhébb jogkövetkezmények alkalmazását teszik lehetővé, úgy ezeket kell alkalmazni.

A jelen ügyben a büntetőbíróóság által értékelt cselekményekre 2013-2014 években, tehát az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Üt.) hatálya alatt került sor.

A fegyelmi vétség meghatározása tekintetében az alkalmazandó törvényi rendelkezések érdemben azonos tartalmúak. A 2018. január 1. előtt hatályban volt Üt. 37. § a) pontja szerint fegyelmi vétséget követ el az az ügyvéd, aki az ügyvédi tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, illetve az etikai szabályzatban meghatározott kötelességét vétkesen megszegi.

Az Üttv. 107. §-ának a) pontja szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

A jelen ügyben a rendelkezésre álló büntetőítéletek alapján – amelyekben foglaltak kötik a fegyelmi tanácsot – tényként megállapítható, hogy a bűncselekménynek minősülő magatartásokat az eljárás alá vont ügyvéd az ügyvédi tevékenységével összefüggésben tanúsította, az ügyvédi tevékenysége sikeres és eredményes ellátása érdekében, az ügyfelei ügyeiben bírta rá az I. r. vádlottat a jogellenes adatszérésre. Önmagában a bűncselekmény elkövetése egyben fegyelmi vétséget is képez, de a jelen ügyben az is egyértelmű, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az ügyvédi tevékenysége során szegte meg a tevékenység gyakorlásából eredő kötelezettségeit, amely alapján cselekménye az Üt. 37. § a) pontja szerinti, az ügyvédi tevékenységhez kötődő fegyelmi vétségnek minősül.

Az Üt. 1. §-a értelmében az ügyvéd a hivatásának gyakorlásával - törvényes eszközökkel és módon - elősegíti megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését.

Az Üt. 3. § (2) bekezdése szerint az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani.

A büntetőbíróság marasztaló, bűnösséget megállapító ítélete alapján egyértelmű, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a hivatását, az ügyvédi tevékenységét nem törvényes eszközökkel és módon, és nem a jogszabályok megtartásával gyakorolta.

Mindezek alapján a fegyelmi tanács azt állapította, meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd – a bíróság által megállapított bűncselekmény számához igazodóan – **1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget** követett el.

A fegyelmi tanács a büntetés kiszabása során – fegyelmi biztos indítványát osztva – az elbíráláskor hatályos és az eljárás alá vont ügyvédre kedvezőbb szabályokat tartalmazó, az Üttv. rendelkezéseit alkalmazta, és az Üttv. 108. § e) pontjában írt kizárás fegyelmi büntetést szabta ki. (Az elkövetés időpontjában az Üt. alapján kiszabható kizárás ugyanis egységesen 10 évre szólt.)

Nyilvánvalóan kiemelkedő tárgyi súlyú az ügyvédi tevékenységgel összefüggő bűncselekmény elkövetése, különösen a hivatali bűncselekmények esetén, amikor is az államapparátus törvényes, szabályszerű működésébe, valamint az állami szervekbe és hivatalos személyekbe vetett bizalom sérül.

E körben a fegyelmi tanács a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként értékelte, hogy az eljárás alá vont ügyvéd egy éven keresztül számtalan ügyben élt vissza a korábbi munkakörével, munkakapcsolatával, azt felhasználva – és jelentős anyagi haszonszerzés céljából – bírta rá vádlott-társát jogellenes cselekményekre. Tette mindezt olyan időszakban, amikor épp, hogy elkezdte az ügyvédi tevékenységét, még csak pár hónapja volt bejegyzett tagja az ügyvédi karnak.

Enyhítő körülményként értékelte a fegyelmi tanács az időmúlást, valamint azt, hogy két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Tekintettel arra, hogy a cselekmény elkövetésekor még egy éve sem volt a Kamara tagja, a fegyelmi büntetlenségét a fegyelmi tanács nem tudta figyelembe venni.

A büntetés kiszabása során értékelte továbbá azt is, hogy a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekmény miatt az eljárás alá vont ügyvéddel szemben más jogkövetkezményt is alkalmaztak.

A kizárás időtartamának meghatározásakor a fegyelmi tanács figyelemmel volt a cselekmény tárgyi súlyára, valamint a súlyosító és enyhítő körülményekre, és – az elbíráláskor kedvezőbb szabályokat tartalmazó – Üttv. 109. § (6) bekezdése alapján a kizárás tartamát a 10 éves felső határhoz képest 6 évben állapította meg.

Miután az eljárás alá vont ügyvéd törlésre került a kamarai nyilvántartásból, így ügyvédi tevékenység végzésére sem jogosult, ezért az Üttv. 130. § (2) bekezdésének kötelező rendelkezését nem kellett alkalmazni, az ügyvédi tevékenységének gyakorlásának felfüggesztéséről rendelkezni nem kellett.

Az eljárás alá vont ügyvéd felelőségének megállapítására tekintettel a fegyelmi tanács az Üttv. 142. § (2) bekezdése alapján kötelezte a fegyelmi eljárás átalányköltségének megfizetésére. Figyelemmel azonban arra, hogy a büntetőeljárásban fennállt időmúlás eredményezte a fegyelmi eljárás elhúzódását, amely nem az eljárás alá vont ügyvéd magatartására volt visszavezethető, ezért az átalányköltség összegét az elkövetéskor hatályos 3/1998. (VI. 27.) MÜK Szabályzat 33. § (2) g) pontja alapján 60.000.- Ft-ban állapította meg.

A Fegyelmi Tanács határozata 2022. március 11. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2014. F. 231.)